

ת"פ 25845/07/19 - מדינת ישראל נגד ראתב סבית

בית משפט השלום בבאר שבע

ת"פ 25845-07-19 מדינת ישראל נ' סבית

בפני כבוד השופטת, סגנית הנשיא נועה חקלאי
בעניין: המאשימה
נגד
הנאשם
ראתב סבית

נוכחים:

ב"כ המאשימה - עו"ד גל גבאי

הנאשם בעצמו

ב"כ הנאשם - עו"ד קנטור

גזר דין

1. הנאשם הורשע, על פי הודאתו בביצוע 9 עבירות של אי הגשת דוחות מע"מ במועד לפי סעיפים 117(א)(6) ו-88(א) בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975 (להלן - חוק המע"מ) ולפי תקנה 23(ב)(1) לתקנות מס ערך מוסף, תשל"ו 1976 (להלן - תקנות המע"מ),

2. על פי עובדות כתב האישום הנאשם, על אף היותו עוסק מורשה לא הגיש במועד 9 דוחות תקופתיים לרשויות מע"מ, בין התאריכים 12/2017-4/2019.

הדוחות לא הוגשו בטרם הוגש כתב האישום, אלא הוגשו ממש לאחרונה, לאחר שהמאשימה כבר טענה לעונש.

טיעוני הצדדים לעונש

3. ב"כ המאשימה בטיעוניה הראשונים בכתב, הפנתה לערכים המוגנים שנפגעו, למידת הפגיעה בערכים המוגנים, לדבריה מתחם העונש ההולם לכלל העבירות שבכתב האישום נע בין 18-24 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית.

המאשימה הפנתה לאסופת פסיקה.

ב"כ המאשימה ציינה כי הנאשם לא פעל להסרת המחדל, ולא הגיש אף דוח. לדבריה אין לנאשם הרשעות קודמות בעבירות מס. לאור מכלול הנתונים עתרה המאשימה להטיל על הנאשם ענישה ברף העליון של המתחם, קרי 24 חודשי מאסר וענישה נלווית.

בעקבות הסרת המחדל, עדכנה המאשימה את עמדתה העונשית, ציינה שהדוחות הוגשו בשיהוי של כ- 5 שנים. לאחר הגשת הדוחות התברר כי סכום המחדל בגין הדוחות מסתכם בסך של 22,802 ₪. ועל כן המאשימה עדכנה עמדתה העונשית כך שטענה כי מתחם העונש ההולם נע ממאסר מותנה ועד 7 חודשי מאסר וענישה נלווית, ועתרה לענישה בדמות 5 חודשי מאסר מותנה, קנס כספי בסך 2300 ₪ והתחייבות.

4. ב"כ הנאשם, בטיעוניו שנשמעו עוד טרם הסרת המחדל על ידי הנאשם טען כי מתחם העונש ההולם נע משלושה חודשי מאסר מותנה ועד 10 חודשי מאסר בפועל. ב"כ הנאשם הפנה לפסיקה התומכת בטיעוניו. לדבריו העבירות שביצע הנאשם הן במדרג הנמוך של עבירות המע"מ. העבירות בוצעו על רקע חסרון כיס ובשל התשלום הגבוה שנדרש לשלם לרואה חשבון על מנת להגיש הדוחות החסרים. לדבריו הנאשם נטל אחריות, הודה בהזדמנות ראשונה וחסך זמן שיפוטי. הנאשם נעדר הרשעות. לאור האמור עתר ב"כ הנאשם להסתפק בעונש מאסר בן 6 חודשים שירוצה בדרך של עבודות שירות, מאסר מותנה, קנס בסך 10,000 ₪ והתחייבות.

לאחר הסרת המחדל, טען כי מתחם העונש ההולם עומד על 2-8 חודשי מאסר מותנה קנס שנע בין 800-1500 והתחייבות, ועתר להסתפק בענישה בדמות חודשיים מאסר מותנה, קנס בסך 1000 ₪ והתחייבות.

5. הנאשם בדבריו האחרונים, ציין שלמד לקח מהתקופה. בכוונתו לחזור ולעסוק כעצמאי. ביקש התחשבות בעונש.

דין והכרעה

עונש אחד לכל העבירות

6. הנאשם נותן את הדין בגין ריבוי עבירות.

בית המשפט העליון קבע כי כל דוח שלא הוגש מהווה עבירה בפני עצמה ואין מניעה לגזור ענישה במצטבר בגין כל דוח. ראו רע"פ 5953/08 עתאמלה נ' מדינת ישראל (22.10.08); רע"פ 1130/20 דוד דהן נ' מדינת ישראל (13.4.20).

עם זאת, מעיון בפסיקת בתי המשפט ניתן ללמוד כי במרבית המקרים, כשנאשם נותן את הדין בגין ריבוי עבירות של אי הגשת דוחות במועד, נקבע מתחם עונש הולם אחד לכל העבירות ונגזר עונש כולל לכל העבירות.

המאשימה עצמה בטיעוניה עתרה למתחם עונש הולם אחד ולענישה אחת אשר תכלול את כלל העבירות שבכתב האישום.

7. לאור כל האמור, בהתאם להוראת סעיף 40(א) לחוק העונשין התשל"ז 1977, בשים לב שהעבירות בוצעו בסמיכות זמנים, כולן על רקע מצוקה כלכלית אליה נקלע הנאשם במסגרת ניהול עסקו, בשים לב לפסיקה הנוהגת ולעמדת הצדדים, יקבע מתחם עונש הולם אחד הכולל את כל העבירות המפורטות בכתב האישום.

מתחם העונש ההולם

8. **הערכים המוגנים** שנפגעו בעבירות שביצע הנאשם הם: שמירה על יציבות המשק והקופה הציבורית. מערכת המס מיועדת לאפשר לממשלה לפעול לקיום צרכי החינוך, הבריאות, הרווחה, הביטחון, לקידום ערכים חברתיים ראויים ועוד. פגיעה בדיווח במועד ובתשלום המס גוררת פגיעה בכיסו של כל אזרח ואזרח, במחסור בשירותים ציבוריים, פגיעה בערך השוויון בחלוקת נטל המס, פגיעה בסולידריות החברתית, פגיעה ביכולתה של רשות המס לקבל המידע הדרוש לה לצורך גביית מס אמת, ולבצע את מלאכת גביית המס והפיקוח על הגביה.

בית המשפט העליון בשורה ארוכה של פסקי דין עמד על החומרה שבעבריינות המס ועל החשיבות בענישה אשר תתן משקל בכורה לשיקולי הגמול וההרתעה, ותעדיף על פני נסיבות אישיות, על מנת שלא להביא לכרסום במוטיבציה של כלל משלמי המסים למלא חובתם.

ראו למשל ברע"פ 512/04 **אבו עביד נ' מדינת ישראל** (15.4.2004):

"עבריינות המס בכללה, אינה מסתכמת אך בגריעת כספים מקופת המדינה. היא פוגעת בתודעת האחריות המשותפת של אזרחי המדינה לנשיאה שוויונית בעול הכספי הנדרש לסיפוק צרכי החברה, ובתשתית האמון הנדרשת בין הציבור לבין השלטון האחראי לאכיפה שוויונית של גביית המס...".

ראו גם ברע"פ 9004/18 מאיר יצחקי נ' מדינת ישראל (31.12.2018):

"בית משפט זה חזר ועמד על חומרתה של עבריינות המס, אשר נובעת מפגיעתה הקשה במשק, בכלכלה ובמגוון היבטים חברתיים הנוגעים לנטל תשלום המיסים, כמו גם מהקושי הרב שבחשיפתה. נפסק לא אחת, כי יש ליתן לחומרה זו ביטוי ממשי במסגרת גזירת עונשו של מי שהורשע בעבירות אלה, תוך מתן עדיפות לשיקולי הרתעה ולאינטרס הציבורי שבהחמרת הענישה על פני נסיבותיו האישיות של הנאשם, וכאשר נקודת המוצא היא כי העונש ההולם בעבירות אלה הוא מאסר בפועל".

ראו גם ברע"פ 5823/09 **באשיתי נ' מדינת ישראל** (17.8.2009); ברע"פ 3137/04 **חג'ג' נ' מדינת ישראל** (18.4.2004); ברע"פ 977/13 **אודיז נ' מדינת ישראל** (20.2.13); ברע"פ 1688/14 **כץ נ' מדינת ישראל** (9.3.14); ברע"פ 3385/13 **דימיטשטיין נ' מדינת ישראל** (29.5.13); ברע"פ 7964/13 **רובינשטיין נ' מדינת ישראל** (31.12.13); ברע"פ 7790/13 **חיים נ' מדינת ישראל** (20.11.13); ברע"פ 1717/14 **ליזרוביץ נ' מדינת ישראל** (30.3.2014) ברע"פ 5358/12 **שוקרון נ' מדינת ישראל** (10.07.12); ברע"פ 3857/13 **יצחקיאן נ' מדינת ישראל** (30.07.2013) ורבים אחרים; ברע"פ 5308/18 **ג'בארין נ' מדינת ישראל** (18.7.2018); ברע"פ 1383/22 **אבו כאשף גאבר נ' מדינת ישראל** (8.3.22) ורבים אחרים.

לעניין חומרת העבירה של אי הגשת דוחות מע"מ במועד ראו דברי בית המשפט העליון ברע"פ 1875/98 אורן בנגב - מתכות בע"מ ואח' נ' מדינת ישראל (7.9.20):

"אי-הגשת דוחות במועד משמעותה שימוש פרטי בכספי הציבור. אי-רישום במועד משמעותו אי-תשלום מס וכן ניכוי שלא כדין של מס תשומות על חשבון הציבור. אי-דיווח במועד ואי-רישום עמוד 3

במועד הם גם אמצעים להשתמטות ממס. לאור כל זאת בולט האופי השלילי שבהתנהגות שמהווה את העבירות. העונש בצדן - שנת מאסר - אינו קל כלל ועיקר, ויש בו כדי להשליך על אפיון כעבירות של מחשבה פלילית".

9. **מידת הפגיעה בערכים המוגנים** היתה משמעותית בטרם הוגשו הדוחות, בשים לב לריבוי העבירות, ובשים לב שאין כל אינדיקציה להיקף הפגיעה בקופה הציבורית. לאחר שהוגשו הדוחות התברר היקפו של המחדל אשר אינו ברף חומרה גבוה.

10. **באשר לנסיבות ביצוע העבירות** נתתי דעתי לכך שהנאשם איחר בהגשת 9 דוחות, ולמעשה הנאשם לא הגיש לרשויות המס ולו דוח אחד בעת ניהול עסקו. הדוחות הוגשו באיחור של כ-5 שנים.

נתתי דעתי לכך שהעבירות בוצעו ללא תחכום, ללא אינדיקציה לתכנון מוקדם או לכוונה לחמוק מתשלום.

נתתי דעתי לדברי ב"כ הנאשם לפיהם העבירות בוצעו על רקע מצוקה כלכלית, הגם שאין בכך כדי להוות נסיבות לקולה.

בית המשפט העליון קבע לא אחת כי אין זכות לעכב כספי מס גם על רקע קשיים כלכליים.

ראו למשל ברע"פ 4844/00 **ברקאי נ' מדינת ישראל** (9.12.2001):

העבירות על סעיף 117(א)(14) לחוק מס ערך מוסף ועל סעיף 219 לפקודה הן עבירות שנקבעו על-מנת להגן על רכוש הציבור מפני עיכוב שלא כדין של כספים המגיעים לציבור... גם כאשר עיכוב הכספים מוסבר בקיומם של קשיים כלכליים, ואף אם העיכוב נעשה רק מתוך שאיפה לדחות במעט את מועד העברת הכספים, עדיין מתעורר חשש שבנסיבות מסוימות לא יוכלו רשויות המס לקבל כספים אלו כלל אם הפרט ייקלע למצב של חדלות-פירעון, כפי שגם אירע במקרה שבפנינו [...] יוצא אפוא כי על-פי תכליתם, האיסורים הפליליים על הימנעות מהעברת מסים שנגבו משתרעים גם על מצבים שבהם לפרט עומדת אך ברירה בין עיכוב כספי המסים בידיו לבין התמוטטותו הכלכלית. שכן, לפרט אין זכות לבסס את המשך פעילותו העסקית על כספים שאינם שייכים לו".

ראו גם רע"פ 6167/11 **ספקיוריטי המוקד המרכזי בע"מ נ' מדינת ישראל** (19.2.12).

11. עיון **בפסיקה הנוהגת** במקרים דומים, כשהיקפי המחדל אינם גבוהים העונשים המוטלים כוללים מאסרים מותנים וקנסות בסך אלפי שקלים.

· ת"פ (נצרת) 66587-03-19 **מדינת ישראל נ' חוג'יראת ואח'** (25.5.21). 13 דוחות שלא הוגשו במועד. סכום המחדל 37,500. המס שולם במלואו. נקבע מתחם ממאסר מותנה ועד 10 חודשי מאסר.

נגזרו מאסר מותנה וקנס בסך 9000 ₪.

· ת"פ (שלום ת"א) 64422-02-18 **מדינת ישראל נ' וינר** (3.6.2019). 9 דוחות שלא הוגשו במועד. המחלל הוסר חלקית ובעת גזר הדין סכום המחלל עמד על סך של 40,493 ש"ח. נקבע מתחם מאסר מותנה ועד 7 ח' מאסר וקנס שנע בין 2,000-4,000 ש"ח. נדון למאסר מותנה של 6 חודשים למשך 3 שנים וקנס בסך 3,000 ₪ והתחייבות בסך 8,000 ש"ח.

ראו גם ת"פ (באר שבע) 6232-12-13 **מדינת ישראל נ' אוסעדון מיכאל** (12.2.17); ת"פ (באר שבע) 6248-05-14 **מדינת ישראל נ' סאלם נסאסרה** (6.3.17).

12. באשר לגובה הקנס. עסקינן בעבירות אשר נעברו ממניע כלכלי וישנה חשיבות לענישה כלכלית מרתיעה. גובה הקנס מושפע מהיקף העבירות. עם זאת, ובהתאם להוראת סעיף 40 ח לחוק העונשין, בקביעת מתחם הקנס ההולם יש להתחשב גם במצבו הכלכלי של הנאשם.

13. לאור כל האמור אני קובעת כי מתחם העונש ההולם לכלל העבירות שביצע הנאשם בנסיבות שבפני נע ממאסר מותנה ועד 5 חודשי מאסר, קנס הנע בין 1100-2200 ₪ וענישה נלווית.

שיקולים בגזירת עונשו של הנאשם

14. בעניינו של הנאשם אין הצדקה לחרוג לחומרה או לקולה ממתחם העונש ההולם, גם לא משיקולי שיקום.

15. בבואי לגזור את עונשו של הנאשם בתוך מתחם העונש ההולם לקחתי בחשבון את הנתונים שלהלן:

· זקפתי לזכותו של הנאשם את העובדה שבחר לקחת אחריות ולהודות במיוחס לו בהזדמנות ראשונה.

· זקפתי לזכותו של הנאשם את היותו נעדר הרשעות קודמות.

· זקפתי לזכותו את העובדה שפעל להסרת המחלל באופן זה שדאג להגשת הדוחות, אך זקפתי לחובתו את העובדה שלא פעל לתשלום חובו לרשות המס.

· העובדה שאי הסרת המחלל נעוצה במצב כלכלי קשה, אין בה כדי להצדיק הקלה בעונשו.

ראו : רע"פ 977/13 **אודיז נ' מדינת ישראל** (20.2.2013); רע"פ 1688/14 **כץ נ' מדינת ישראל** (9.3.14).

- לקחתי בחשבון את השפעת העונש על הנאשם, את נסיבותיו האישיות כפי שפורטו על ידי הנאשם ובא כוחו.
- לקחתי בחשבון את עמדתם העונשית של הצדדים.

עונשו של הנאשם

16. סיכומי של דבר, מצאתי לנכון ולמידתי להטיל על הנאשם את העונשים הבאים.

א. מאסר בן 4 חודשים וזאת על תנאי למשך שלוש שנים מהיום לבל יעבור הנאשם כל עבירה לפי חוק מע"מ.

ב. קנס בסך של 2,000 ש"ח או 8 ימי מאסר תמורתו.

הקנס ישולם ב- 8 תשלומים חודשיים רצופים ושווים. תשלום ראשון לא יאוחר מיום 20.6.22

ג. הנאשם יתחייב בפני על סך של 10,000 ₪ וזאת לבל יעבור עבירות על חוק המע"מ תוך 3 שנים מהיום. במידה ולא יתחייב - יאסר למשך 10 ימים.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בבאר שבע בתוך 45 ימים מהיום

ניתן היום, כ"ה אדר ב' תשפ"ב, 28 מרץ 2022, במעמד הצדדים.